

MINISTRUL CHIRIL DRAGANIUC –
EPOCA DE AUR A SISTEMULUI DE SĂNĂTATE

[https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.2\(89\).09](https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.2(89).09)

Pe parcursul activității sale, ministrul Chiril Draganiuc s-a manifestat ca un organizator iscusit al sistemului de sănătate. Fiind un conducător exigent și specialist de înaltă calificare, a reușit să îmbunătățească considerabil calitatea asistenței medicale acordate în localitățile urbane și rurale.

Ministrul sănătății Chiril Draganiuc cunoștea la perfecție pârgurile de dirijare a sistemului de sănătate. Știa să mobilizeze cu multă iscusință organizatorică întreaga comunitate medicală la soluționarea celor mai arzătoare probleme ale medicinei autohtone. Pleda pentru implementarea în practică a inovațiilor din domeniul medicinei. Alinierea la tot ce este nou și progresist era crezul său de viață.

Astfel, talentul său de organizator excelent s-a manifestat îndeosebi în anii aflării sale în funcția de ministru al sănătății din RSS Moldovenească, în perioada 1974–1990. Chiar de la începutul activității sale la minister a acordat prioritar atenție îmbunătățirii calității asistenței medicale în localitățile rurale. Prin munca organizatorică perseverentă și creatoare desfășurată, ministrul Chiril Draganiuc a reușit să edifice ambulatorii medicale-tip de patru categorii

și cabinete medicale de trei categorii la sate, oferind astfel locuitorilor servicii medicale apropiate de cele de la orașe, concepție științifică schițată de către renumitul său predecesor profesorul Nicolae Testemițanu [1].

A construit spitale raionale și policlinici, care au devenit cu adevărat centre de prestare a serviciilor medicale pentru populația rurală. În cadrul staționarelor s-au deschis stații de asistență medicală urgentă. Acesta a fost doar începutul. Chiril Draganiuc a reușit să continue activitățile sale reformatoare, realizându-le gradual și consecvent conform planului întocmit de el, pe care îl respecta cu strictețe.

Cei 16 ani de activitate în funcție de ministru al sănătății rămân a fi de-a pururi marcați ca perioada de aur în dezvoltarea medicinei. În acest răstimp s-au ridicat edificii medicale de importanță națională, printre care: Institutul Mamei și Copilului, care a permis prestarea unor servicii medicale de cea mai înaltă calitate mamelor și copiilor din întreaga republică; Institutul Oncologic, construit conform tuturor cerințelor medicinei moderne pentru acordarea asistenței medicale pacienților cu maladii oncologice; Institutul de Cardiologie, dezvoltând un serviciu de asistență cardiologică modernă cu toate echipamentele necesare pentru a oferi populației servicii medicale calitative. De asemenea, s-au construit Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, Institutul de Medicină Urgentă, blocul din strada C. Vîrnav 13 al Institutului de Ftiziopneumologie, a continuat construcția blocului de laboratoare în clinica din Vorniceni, Spitalul Republican al Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, Spitalul Clinic Municipal de Copii „V. Ignatenco”, Dispensarul și Staționarul Republican de Dermatovenerologie, iar în or. Bălți a fost deschisă o secție cu 40 de paturi pentru tratamentul persoanelor dependente de droguri. A fost finisată construcția Spitalului Clinic Republican și definitivat Serviciul Național în Sănătate Publică ș. a. [2].

Pe durata mandatului de ministru, au fost construite centre științifico-practice, blocuri de studii, cămine, blocuri de locuit pentru angajații din sistemul de sănătate, farmacia universitară - farmacie didactică și de producție, prima și ultima de acest fel în

tot spațiul sovietic, a dezvoltat sistemul farmaceutic în republică. A consolidat baza materială a unităților farmaceutice. A fost deschisă o clădire unică - Depozitul Central Farmaceutic cu o capacitate de peste 20 mii m². S-a elaborat și implementat în practica farmaceutică sistemul de muncă fără defecte, ceea ce a contribuit la ridicarea calității medicamentelor preparate în farmacii. A sporit furnizarea către unitățile farmaceutice a medicamentelor autohtone și de import, inclusiv a celor noi, a contribuit la îmbunătățirea procesului de informare farmaceutică a personalului medical etc. [1].

Pe parcursul activității sale, a dat dovadă de abilități de organizator iscusit al ocrotirii sănătății, fiind un conducător exigent și un specialist de înaltă calificare, a acordat o deosebită atenție fortificării bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare din republică, înzestrării cu tehnică medicală modernă și utilizării raționale a acesteia.

Din anul 1977, sub conducerea ministrului Chiril Draganiuc, a început să se dezvolte sistemul de asistență medicală specializată. În Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” și în alte instituții au fost organizate secții terapeutice de profil: cardiologică, gastrologică, endocrinologică ș. a. În policlinicile recent construite în orașele Chișinău, Tiraspol, Bălți, Bender au fost deschise cabinete cu aceeași destinație. În republică au apărut primele cabinete de diagnostic ultrasonografic, endoscopic. Au fost create laboratoare de medicină nucleară în orașele Bălți, Bender, Tiraspol, Edineț, Cahul. Datorită iscusinței sale de a organiza și aranja lucrurile în republică, în perioada anilor 1987-1990, Moldova ocupa primul loc între celelate republici unionale la capitolul aprovizionare cu tehnică medicală. În republică a fost fondat un sistem avansat de servicii pentru instalarea, exploatarea și reparația echipamentului medical, folosit ulterior cu eficiență în procesul de ocrotire a sănătății populației. Ca urmare, s-au îmbunătățit toți indicii de bază care apreciau calitatea serviciilor prestate în sistemul ocrotirii sănătății. Astfel, a scăzut nivelul mortalității generale și infantile, s-a redus incidența tuberculozei. Totodată, creștea în permanență nivelul calității evidenței diferitelor categorii de bolnavi înregistrați la dispensar [2].

O izbândă incontestabilă a ministrului Chiril Draganiuc a fost continuarea sporirii nivelului activității de combatere a tuberculozei desfășurate în țară. A fost organizată aprovizionarea centralizată a instituțiilor antituberculoase cu medii nutritive pentru cultivarea micobacteriilor de tuberculoză și aprecierea sensibilității lor la medicamente, s-a asigurat controlul centralizat al calității tratamentului formelor distructive de tuberculoză pulmonară, s-au implementat metode contemporane de efectuare a

probelor tuberculinice, fiecare spital raional a fost asigurat cu autobuze dotate cu instalații de microradiografieri și s-a perfecționat evidența și păstrarea rezultatelor controlului prin microradiografieri a populației, s-a dezvoltat continuu serviciul de ftziopneumologie. Ca urmare, s-a majorat considerabil rata vindecării tuberculozei pulmonare, s-a reușit stoparea proceselor distructive și depistarea tuberculozei în forme incipiente.

Chiril Draganiuc era dotat cu prețioasa calitate de a recepționa ideile noi din domeniul medicinei și de a le implementa operativ în practica medicală cotidiană. A impulsionat constant activitatea de cercetare științifică, a dezvoltat noi ramuri și a organizat servicii medicale. Acorda o maximă prioritate problemelor pregătirii cadrelor medicale și asigurării cu specialiști calificați a tuturor instituțiilor medicale. Aceste probleme erau soluționate în ansamblu, luându-se în considerare cererea de cadre a centrelor republicane, a serviciilor specializate, a instituțiilor medicale orășenești, raionale și sătești. Sistematic erau întreprinse activități de perfecționare a calificării profesionale a medicilor și asistenților medicali. Mulți medici, perfecționându-și cunoștințele prin ordinatură și aspiratură în clinicile din or. Moscova, Sankt-Petersburg, Kiev, Minsk ș. a., au devenit specialiști în noile domenii ale științei medicale. Periodic se organizau congrese și conferințe la nivel republican, cu participarea savanților renumiți de peste hotare, seminare pentru implementarea noilor metode de diagnostic și tratament cu antrenarea în procesul didactic a specialiștilor de la Universitatea de Stat de Medicină din Chișinău și a celor mai calificați medici, inclusiv de peste hotare [2].

Faptul că serviciul ocrotirii sănătății din republică era prestat la un nivel înalt este confirmat și de desfășurarea în Moldova a prelegerilor speciale ale Cursurilor Internaționale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică – în colaborare cu OMS, în anii 1981 și 1985, a lucrărilor Congreselor Unionale ale ftziologilor (1979) și cardiologilor (1989), a Congresului III al farmaciștilor din URSS ș. a.

Pe lângă aceasta, față de cadrele medicale manifesta o exigență sub toate aspectele, în aceeași măsură pentru viceministri, pentru conducătorii de orice nivel, precum și pentru specialiști. Criteriile, în acest sens, erau responsabilitatea tuturor și a fiecăruia în parte față de funcția ocupată, disciplina, profesionalismul și atitudinea creatoare în soluționarea sarcinilor trasate. Calitatea și cultura serviciilor prestate constituia factorul de bază în aprecierea activității instituțiilor medicale, inclusiv a fiecărui angajat.

A fost unul dintre cei mai puternici miniștri din domeniu. Fiind un om de stat și-a păstrat mereu calitățile umane: inteligența, demnitatea, modestia,

onestitatea, șarmul profesional, atitudinea respectuoasă față de oameni. Avea un talent de excepție în activitățile de organizare, avea cunoștințe trainice de management al ocrotirii sănătății.

Activitatea sa profesională, organizatorică și științifică, succesele pe tărâmul ocrotirii sănătății au fost înalt apreciate: cavaler al ordinului Lenin, al medaliei Steaua de Aur, ordinului „Drapelul Roșu de Muncă” și medaliei „Pentru vitejie în muncă”, al titlurilor „Erou al Muncii Socialiste”, „Medic Emerit” și „Eminent al Ocrotirii Sănătății” ș. a. [1, 2].

Întreaga activitate a ministrului Chiril Drăganiuc scoate la suprafață esența unui mare patriot al medicinei și al țării, numele și faptele sale rămânând încrustate cu vrednicie în sanctuarul virtuții, alături de aleși feciori și distinse fiice ale acestui plai.

Din numele colectivului Instituției ISMP Institutul de Ftziopneumologie „Chiril Drăganiuc”

Elena TUDOR,

dr. în șt. med., conf. cercet., membru-coresp. AȘMM

Bibliografie

1. Stici I. Chiril Drăganiuc - Evocări. Chișinău. Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2006, 608 p. ISBN 978=9975-78-468-9.
2. Tudor E. Un nume înscris pe frontispiciul Institutului de Ftziopneumologie – CHIRIL DRĂGANIUC. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 1(69)/2021, p. 9-11. <https://doi.org/10.52692/1857-0011.2021.1-69>.

Delegația Republicii Moldova la Conferința Unională a lucrătorilor medicali, Moscova, anul 1981.

Evaluarea desfășurării lucrului pe șantier.

N. Podgornov, Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al URSS, înmânează dlui Chiril Drăganiuc o înaltă distincție de stat și „Steaua de Erou”, Moscova, anul 1969.

Într-o ședință la minister, anul 1988.

Academicianul E. Ceazov și profesorul M. Popovici discută cu ministrul Ch. Draganiuc în pauza unui for științific. Chișinău, anul 1989.

Participanți la cel de-al II-lea Congres Național de Ftiziopneumologie, Chișinău, 4-5 decembrie, 1991.